

Härnösands kommun

kommun@harnosand.se

jonas.gerdin@harnosand.se

2020-05-06

1 (18)

Dnr-SI 2019:10368

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Brännaskolan i Härnösand kommun

Med anledning av den rådande situationen med risk för smittspridning av Covid-19

Många skolor är i dagsläget starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. För gymnasieskolan och vuxenutbildningen gäller särskilda rekommendationer. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn och granskning. Mer information finns på www.skolinspektionen.se. Vi följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen efter den tidigare granskningen som redan ägt rum. Skolinspektionen har i detta beslut satt uppföljningstiden med hänsyn till rådande omständigheter. Uppföljningstiden kan komma att förlängas ytterligare om förutsättningarna förändras. Om du som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Brännaskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier *i hög utsträckning*, *i flera delar* eller *i låg utsträckning*. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna *i låg utsträckning* eller *i flera delar* anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna *i hög utsträckning* begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Brännaskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr *i flera delar* skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn ser till att det bedrivs ett strategiskt jämställdhetsarbete vid skolan. Detta för att försäkra sig om att alla elever har lika tillgång till en god utbildning, oberoende av könstillhörighet.

Undervisning

Undervisningen främjar *i hög utsträckning* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar *i hög utsträckning* så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges *i flera delar*, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn organiserar arbetet för likvärdighet i bedömning och betygssättning så att det omfattar alla lärare och alla ämnen.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **31 mars 2021** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr– SI 2019:10368) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr *i flera delar* skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Rektorn leder det pedagogiska arbetet med ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Detta bland annat genom att se till att skolans arbets- och förhållningssätt är tydliga för all personal samt att det finns förutsättningar för samverkan mellan lärare. Rektorn följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat, undervisningens genomförande och verksamhetens förutsättningar tillsammans med personalen. Utifrån analysen och identifierade utvecklingsbehov, genomför rektorn utvecklingsåtgärder och fördelar resurser. Det finns en medvetenhet om

jämställdhetsfrågor vid skolan, men arbetet sker inte med utgångspunkt i en framtagna strategi.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Rektorns ledning och organisering av det pedagogiska arbetet

Rektorn leder det pedagogiska arbetet med ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Det visar sig bland annat genom att skolan har gemensamma arbets- och förhållningssätt som tillämpas av lärarna. I intervjuer uppger lärarna att de har en samsyn kring skolans uppdrag.

Granskningen visar vidare att rektorn ger lärarna förutsättningar att samverka och lära tillsammans i kollegiet. Rektorn ser till att det finns mötesstrukturer där möten har bestämda syften och agendor. Lärarna träffas exempelvis i sina arbetslag, ett arbetslag per stadium och i årskursarbetslag på lågstadiet. Lärarna har också regelbundna träffar med elevhälsan. Arbetslagen leds av arbetslagsledare, vilka ingår i en ledningsgrupp tillsammans med rektorn. Ledningsgruppen fungerar som ett forum för skolutveckling och arbetslagsledarna har som uppgift att föra dialogen vidare i teamen. De flesta av lärarna vid skolan är erfarna och har arbetat länge vid skolan. Skolverkets officiella statistik visar också att Brännaskolan har en hög andel behöriga och legitimerade lärare.¹

Rektorns ansvar för att följa upp och utveckla undervisningen

Rektorn följer upp och analyserar skolans kunskapsresultat och resultat av skolans arbete med värdegrund, undervisningens genomförande och verksamhetens förutsättningar. Rektorn ser till att skolans kvalitetsarbete sker systematiskt och löpande under läsåret samt att elever, lärare och övrig skolpersonal görs delaktiga. Exempelvis har rektorn regelbundna träffar med lärare, specialpedagoger och speciallärare för att analysera elevernas resultat på gruppnivå. Skolans kunskapsresultat, bland annat resultat av olika screeningar, resultat vid nationella prov

¹ Andelen behöriga och legitimerade lärare uppgår för läsåret 2019/20 till 79 procent vid Brännaskolan att jämföra med Härnösands kommuns 67 procent och rikets 70 procent.

samt betyg, sammanställs regelbundet och rektorn analyserar tillsammans med lärarna och elevhälsan hur verksamhetens förutsättningar och genomförande påverkar resultaten och hur resultaten kan bli bättre. Rektorn ser också till att resultat kopplade till skolans arbete med värdegrund följs upp och analyseras. Underlag för detta är till exempel terminsvisa enkäter, Skolenkäten² och olika samråd med elever. Resultaten analyseras på gruppnivå av bland annat skolans analysgrupp som består av rektor, biträdande skolledare, speciallärare och specialpedagog. Analysarbetet som sammanställs ger rektorn en nulägesbild och utgör ett stöd för prioritering av resurser och insatser. Utifrån analyserna och de behov av utveckling som identifieras, genomför rektorn utvecklingsåtgärder och fördelar resurser. Exempelvis har en resursperson vid terminsstart följt en elev för att främja elevens övergång. Vidare pågår ett arbete med att ta fram ett årshjul för olika screeningar i mellanstadiet liknade det årshjul som finns i lågstadiet.

Enligt Skolverkets officiella statistik för läsåret 2018/19 uppnår Brännaskolan överlag lägre resultat än riket. Vidare är skillnaderna mellan flickors och pojkars resultat relativt små.³ Rektorn har analyserat resultaten för att kunna sätta in åtgärder. Analyserna har bland annat visat att det finns behov av utvecklingsinsatser kring arbetet med flerspråkiga och nyanländas lärande⁴. Ett språk- och kunskapsutvecklande arbete har därför påbörjats. Vidare har olika satsningar gjorts inom matematik och svenska vilket gett goda resultat. Utifrån de låga resultaten i de nationella proven i årskurs 3 har lärarna delvis förändrat sin undervisning och fokuserar på vissa områden

² Skolinspektionen genomför Skolenkäten som en del av granskningen av skolverksamheten i landet. Enkäten riktar sig till elever, föräldrar och pedagogisk personal och genomförs löpande med en två årsfrekvens för alla skolor. Enkätresultat finns på webbplatsen <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-rapporter-och-beslut-fran-skolinspektionen?sok=SokSE>.

³ Enligt Skolverkets statistik för läsåret 2018/19 var andelen elever i årskurs 3 från Brännaskolan som nått kravnivån i de nationella proven genomgående lägre jämfört med andelen elever i riket. I årskurs 6 hade skolans elever genomgående högre genomsnittlig provbetygspoäng i de nationella proven än i riket. Andelen elever i årskurs 6 från Brännaskolan som uppnått kunskapskraven i alla ämnen var 77 procent, att jämföra med rikets 74 procent. För samma läsår var andelen flickor som uppnått kunskapskraven i alla ämnen något lägre än pojkarnas andel på ~ 100 procent.

⁴ Brännaskolan har under de senaste åren fått ett förändrat elevunderlag. Från att vara en skola med relativt få elever med annat modersmål än svenska är numera cirka 30 procent av skolans elever flerspråkiga.

mer än andra. Skolan har också utvecklat sina lärmiljöer, exempelvis har särskilda rum iordningsställt såsom bildverkstad, matematikverkstad och dramarum.

Rektorns styrning av skolans arbete med jämställdhet

Granskningen visar att det finns en medvetenhet om jämställdhetsfrågor vid skolan, men arbetet sker inte med utgångspunkt i en framtagna strategi. Rektorn uppger att arbetet med jämställdhet är ett utvecklingsområde. Lärarna och elevhälsan säger i intervju att jämställdhetsfrågorna ryms inom den ordinarie undervisningen och är integrerade i den. Exempelvis har diskussioner förts kring talutrymme och hur man kan skapa intresse och motivation hos eleverna. Det saknas dock en levande diskussion kring dessa frågor och därmed även riktade insatser för att skapa miljöer som passar både flickor och pojkar.

Vidare säger de intervjuade eleverna att det sällan förekommer diskussioner kring skillnader mellan flickor och pojkar. Det sker endast på förekommen anledning.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att rektorn *i flera delar* leder och styr skolans utveckling av undervisningen, men att utvecklingsområden finns.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att det bedrivs ett strategiskt jämställdhetsarbete vid skolan. Detta för att försäkra sig om att alla elever har lika tillgång till en god utbildning, oberoende av könstillhörighet.

Det finns en medvetenhet kring jämställdhetsfrågor på skolan, men det saknas en tydlig strategi för arbetet. Vidare framkommer att det sällan förs samtal och diskussioner på lektionerna utifrån ett tydligt jämställdhetsperspektiv.

Enligt läroplanen har rektor ett särskilt ansvar för att jämställdhet integreras i undervisningen. Skolan ska aktivt och medvetet främja elevers lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling. Hur skolan organiserar utbildningen, hur eleverna blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på dem, bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Rektorn ska leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete och genom det se till att skolan verkar för att alla elever får samma möjligheter att lyckas i skolan, oavsett könstillhörighet. En genomtänkt plan för arbetet är ett sätt att åstadkomma detta.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att se till att ett strategiskt jämställdhetsarbete utformas på skolan och att arbetet regelbundet följs upp i syfte att försäkra sig om att elever har lika tillgång till en god utbildning oberoende av könstillhörighet. I detta kan ingå fördjupade analyser av huruvida undervisningens utformning är engagerande för alla elever, oberoende av könstillhörighet. I ett strategiskt jämställdhetsarbete är det också av vikt att lärare och annan personal tillsammans diskuterar och reflekterar över sitt förhållningssätt gentemot elever av olika kön.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar *i hög utsträckning* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Sammanfattande motivering

Undervisningen är strukturerad och utgår från läroplanens mål avseende kunskaper och värden och lärarna tydliggör för eleverna vad de förväntas lära sig och utveckla. Vidare innehåller undervisningen en variation mellan olika arbetsformer och arbetssätt och eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Eleverna görs på olika sätt delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen och i sitt eget lärande. Eleverna stimuleras och utmanas ofta i undervisningen utifrån deras behov och förutsättningar.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Målfokuserad och strukturerad undervisning

Undervisningen utgår från läroplanens mål avseende kunskaper och värden och lärarna tydliggör för eleverna vad de förväntas lära sig och utveckla. Undervisningen är strukturerad och lärarna ser till att det finns ett logiskt flöde mellan arbetsmoment. Skolans lärare arbetar efter en gemensam grundstruktur som bland annat omfattar en tydlig start och avslutning av lektionen. Elever och lärare uppger att lärarna överlag

håller genomgångar på lektionerna där de förmedlar vad eleverna ska lära sig och vad olika moment under lektionerna syftar till. På de observerade lektionerna varierar det huruvida de avslutas genom att läraren sammanfattar eller avrundar lektionen genom att återknyta till det syfte man hade med lektionen. Vid de flesta observationer bjuder läraren in eleverna att tycka till om hur lektionen har fungerat, om vad de lärt sig eller vad de tyckte om de genomförda uppgifterna. Eleverna svarar antingen muntligt eller genom att göra tummen upp eller ner.

Varierad undervisning och aktivt lärarstöd

Undervisningen innehåller en variation mellan olika arbetsformer och arbetssätt, såsom arbete i helklass, grupparbete och enskilt arbete samt olika undervisningsmetoder och material. Aktivitetsbrytande inslag som exempelvis högläsning i samband med fruktstund och rörelsepass förekommer också.

Eleverna ges ett aktivt lärarstöd genom att lärarna leder och hjälper eleverna framåt i deras kunskapsutveckling. Lärarna har oftast tydliga genomgångar, säkerställer att eleverna förstår innehållet och att eleverna kommer igång med sitt arbete. Lärarna stödjer och hjälper eleverna under arbetets gång så att eleverna bibehåller sitt engagemang. Lärarna ger förklaringar så att eleverna förstår och om det behövs förklarar lärarna samma sak på flera olika sätt. Lärarna går runt i klassrummen och kontrollerar att eleverna hänger med, även elever som inte räcker upp handen. Eleverna säger också att deras lärare är bra på att lära ut saker och att de är duktiga på att förklara så de förstår.

Individanpassad undervisning – stimulans och utmaning

Granskningen visar att lärarna har höga förväntningar på eleverna och att undervisningen innehåller inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation. Lärarna uppger att de försöker förmedla att de tror att eleverna kan nå långt i sin kunskapsutveckling. Exempelvis genom att ge eleverna uppmuntran, beröm och positiva kommentarer, vilket eleverna också bekräftar att lärarna gör.

Granskningen visar vidare att undervisningen överlag är anpassad till den aktuella elevgruppens behov och förutsättningar. Vid intervjuer och observationer framkommer att de generella anpassningar som genomförs bidrar till att undervisningen blir bättre anpassad för alla elever, inte bara de som har behov av det. Utöver de generella anpassningarna ges vissa elever också stöd på individnivå i form av extra anpassningar och särskilt stöd. Speciallärare och specialpedagoger samarbetar på olika sätt med arbetslagen och diskuterar planering av undervisning och tillgängliga lärmiljöer för att ytterligare stärka arbetssättet hos alla lärare. Lärarna säger att de har

extrauppgifter till elever som är snabba och att de uppgifterna är antingen fördjupande eller breddande. Eleverna kan arbeta i olika takt och på olika nivåer. På merparten av de lektioner Skolinspektionen observerar arbetar dock alla elever till synes med samma uppgifter.

Elevernas delaktighet i undervisningen och i sitt eget lärande

Eleverna görs på olika sätt delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Eleverna uppger att de i varierande grad beroende på ämne får vara med och påverka undervisningens arbetssätt och arbetsformer. Innehållet brukar de inte kunna påverka. Lärarna berättar att de vid uppstart av nya arbetsområden brukar stämma av med eleverna hur de vill arbeta med området utifrån det som står i kursplanerna. Flertalet lärare frågar efter elevernas synpunkter vid utvärdering av undervisningen, vad som fungerat bra och vad som kan utvecklas. Det varierar huruvida lärarna gör detta löpande, efter en avslutad lektion eller ett avslutat arbetsområde.

I intervjuer med lärare framkommer flera exempel på att eleverna i undervisningen får reflektera över sitt eget lärande och utveckla sin förmåga att ta ansvar för sin inläring och sitt arbete i skolan. Lärarna ger i undervisningen eleverna möjlighet till reflektion, exempelvis genom att lärare ställer öppna frågor där det inte finns ett givet svar. Lärarna arbetar med att visa och låta eleverna använda olika strategier för inläring, exempelvis olika läs- och skrivstrategier eller olika sätt att lösa uppgifter.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan *i hög utsträckning* uppfyller kvalitetskriterierna inom området Undervisning.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar *i hög utsträckning* så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Sammanfattande motivering

Brännaskolans personal arbetar aktivt för att skapa trygghet för eleverna vilket också gett goda resultat. Arbetet bygger på en kartläggning av nuläget. Skolan bedriver även ett samlat arbete med att skapa studiero. Eleverna deltar i arbetet och tar ansvar för att lösa sina uppgifter och att inte störa andra. Det råder vanligtvis en god studiero på lektionerna så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Arbete för att skapa trygghet

Det bedrivs ett aktivt arbete för att skapa trygghet på Brännaskolan. Skolan kartlägger elevernas trivsel och trygghet bland annat genom elevenkäter, trygghetsvandringar och hälsosamtal. Resultatet av kartläggningen analyseras för att synliggöra om det finns behov av insatser på något område. Exempelvis har Brännaskolan utökat vuxennärvaron på raster och eleverna erbjuds organiserade rastaktiviteter på samtliga raster. Vidare har klasserna regelbundna samarbetsövningar och jobbar även i tvärgrupper med elever från flera klasser för att eleverna ska lära känna även de som inte går i den egna klassen. Överlag är Brännaskolan en trygg skola, det indikerar såväl Skolenkäten⁵ som intervjuer. Elever uppger att de trivs och känner sig trygga på skolan.

Arbete för att skapa studiero

Vid granskningen framkommer att det överlag är god studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete. Elever beskriver att det mestadels är en god studiero på lektionerna men att det kan bli rörigt när ordinarie lärare är borta och en vikarie håller i lektionen. Elevernas uppfattning bekräftas i övriga genomförda intervjuer samt av de lektionsobservationer som genomförts. Skolan har gemensamma trivseregler som utformats tillsammans med eleverna. Reglerna handlar bland annat om att eleverna ska ge varandra studiero. För att eleverna ska vara delaktiga i arbetet med trivsam studiemiljö och studiero har skolan skapat tävlingen "Guldsopen". Två gånger i månaden går rektor och lokalvårdare runt i klasserna iklädda guldhattar. Vid dessa stickprovskontroller bedömer de bland annat ordningen i och utanför klassrummet

⁵ Skolinspektionens enkät för hösten 2018 till Brännaskolans elever i årskurs 5 visar ett indexvärde för variabeln *Trygghet* på 8,9 jämfört med samtliga medverkande skolenheter årskurs 5 som visar ett indexvärde på 8,3.

samt om det råder studiero på lektionen. Därefter delas ett vandringspris ut i form av en gyllene sop till en klass i lågstadiet och en klass i mellanstadiet. Denna tävling har varit lyckosam och engagerat eleverna på ett bra sätt.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan i *hög utsträckning* uppfyller kvalitetskriterierna inom området Trygghet och studiero.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i *flera delar*, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Rektorn analyserar betygsresultat och resultat på nationella prov i syfte att upptäcka eventuella avvikelser och säkerställa att en likvärdig bedömning sker. Rektor ger också vissa förutsättningar för lärare att samverka kring bedömning och kvalitetssäkring av betyg men rektorn behöver organisera så att detta arbete omfattar alla lärare och alla ämnen samt att de metoder som används kvalitetssäkras.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer, observationer och dokumentstudier.

Uppföljning och analys av lärarnas bedömningar och betyg

Rektorn analyserar eventuella avvikelser i lärarnas bedömning och betygssättning, exempelvis skillnader mellan terminsbetyg och resultat på nationella prov, mellan olika ämnen samt mellan kön. Vidare analyseras resultaten utifrån elevgrupper och enskilda lärare. Utifrån rektorns kännedom om de avvikelser som finns förs diskussioner och analyser tillsammans med lärare, specialpedagoger och speciallärare i syfte att finna förklaringar till dessa.

Rektorn konstaterar att det är skillnader i resultat på nationella prov och terminsbetyg, framförallt i svenska. Av Skolverkets statistik för läsåret 2018/19 framgår att det var en anmärkningsvärt stor andel elever som fick högre terminsbetyg

jämfört med provbetyget i det nationella provet i svenska.⁶ Lärare berättar att eleverna presterat högre vid andra tillfällen under läsåret och att några elever missförstod uppgifter på nationella proven. Lärarna säger att bedömningsunderlaget sammantaget visade på högre resultat än vad resultaten i nationella proven visade. Detta resulterade i ett högre terminsbetyg än provbetyget. Rektorn anser att avvikelser i svenska inte fullt ut går att motivera och för diskussioner kring detta tillsammans med lärarna.

Förutsättningar för att säkerställa likvärdig bedömning

Rektorn ger till viss del lärarna förutsättningar att regelbundet samverka med varandra kring bedömning och betygssättning samt ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att kvalitetssäkra sina betyg. Rektorn ser till att det finns mötesstrukturer för samverkan i arbetslagen kring lärarnas arbete med bedömning och betygssättning. Skolan använder nationella prov och har rutiner för sambedömning av dessa. De lärare som undervisar i årskurs 3 och 6 ansvarar för att analysera sin undervisning, val av läromedel och dylikt mot de nationella provens innehåll och resultat. Analysen delges och diskuteras därefter med övriga lärare i arbetslaget. I ämnen där det inte finns nationella prov finns dock inga tydliga rutiner för sambedömning. Enligt rektorn kommer lärarna på mellanstadiet att börja analysera betygen i samtliga ämnen i årskurs 6 vilket inte gjorts tidigare. Vidare är ett samarbete kring bedömning och betygssättning på gång med den närliggande skolan. Rektorn berättar att det finns en osäkerhet bland lärare att sätta betyg i årskurs 6 eftersom de inte har så lång erfarenhet av det. Lärarna uttrycker också att de behöver bli bättre på att samarbeta kring bedömning.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan uppfyller kvalitetskriterierna i *flera delar* inom området Bedömning och betygssättning.

⁶ I svenska var andelen elever i årskurs 6 vid Brännaskolan som fick högre terminsbetyg jämfört med provbetyget 61 procent vilket kan jämföras med 18 procent i riket.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn organiserar arbetet för likvärdighet i bedömning och betygssättning så att det omfattar alla lärare och alla ämnen.

Det finns former för att lärarna ska kunna samverka vid bedömning och kvalitetssäkring men de behöver utvecklas ytterligare. Det saknas tydliga riktlinjer för hur sambedömningen ska gå till, framförallt i ämnen som inte har nationella prov, och vilka metoder som kan användas för att öka likvärdigheten i bedömningarna.

Bedömning och betygssättning är en komplex praktik och för att lärare ska kunna göra professionella bedömningar behöver lärare ges förutsättningar att kvalitetssäkra sin betygssättning på olika sätt och med hjälp av andra lärare, både inom och mellan skolor. Rektorn har en betydelsefull roll för att skapa dessa förutsättningar. Rektorn behöver se till att lärare får möjlighet och tid att tillsammans med kollegor diskutera hur de allsidigt kan utvärdera elevernas kunskaper vid betygssättningen, hur de kan utforma ändamålsenliga bedömningssituationer och hur de kan bedöma olika elevprestationer. Det kan även innebära att på skolenheten enas om former för dokumentation. Ibland behöver huvudmannen bistå rektorn med att organisera arbetet mellan olika skolenheter, exempelvis om läraren saknar ämneskollegor inom skolenheten. Detta kan ske genom att skapa mötesplatser såväl fysiska som digitala. För att säkerställa att lärares samverkan kring bedömningsfrågor utgår från forskning och beprövad erfarenhet kan rektorn exempelvis delta i möten då lärare diskuterar bedömning, ge tydliga instruktioner till samtalsledare, ge i uppdrag till förstelärare eller utforma tydliga mötesstrukturer.⁷

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn fortsätter att utveckla det kollegiala arbetet kring bedömning, som redan finns på skolan, genom att ge ännu tydligare riktlinjer för hur arbetet ska organiseras och vilka metoder som kan användas för att kvalitetssäkra bedömningarna. Det kan till exempel vara att sätta fokus på andra

⁷ Skolverket (2018) Betyg och betygssättning, Skolverkets allmänna råd med kommentarer, Stockholm: Fritzes

ämnen än de som har nationella prov, att ge direktiv om att Skolverkets bedömningsstöd ska användas i alla ämnen även om de inte är obligatoriska, att lärare ska använda gemensamma bedömningsmatriser för olika ämnen eller moment inom ett ämne. För att ytterligare öka kvaliteten kan ett utbyte med andra skolor organiseras, särskilt för de lärare som har få eller inga kollegor i sitt ämne.

På Skolinspektionens vägnar

X Agnetha Burström

Beslutsfattare

Signerat av: Agnetha Burström

X Veronica Bonivart Säfström

Föredragande

Signerat av: Veronica Bonivart Säfström

I handläggningen av ärendet har även Mattias Ryd medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sex lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- En gruppintervju med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorns lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektor leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 10 – 11 mars 2020. Besöket genomfördes av Veronica Bonivart Säfström och Mattias Ryd.

Brännaskolan ligger i centrala Härnösand med gångavstånd till bibliotek, teater, simhall och friluftsanläggningar. Vid Brännaskolan bedrivs verksamhet för cirka 340 elever i förskoleklass, grundskolans årkurser 1–6 samt fritidshem. Skolenheten leds av en rektor och en biträdande rektor.

Denna kvalitetsgranskning avser verksamheten i årskurs 1–6.